

Flygtninge på Middelhavet: Et frygteligt syn ombord

Vores læge Simon arbejder med flygtninge og migranter på Middelhavet. © Gabriele François Casini

Hvordan føles det at stå ansigt til ansigt med mennesker på flugt i Middelhavet og gå ombord på et skib fuld af levende og døde? Vores læge Simon Bryant fortæller.

Den 7. september 2015

Selv professionelle kan ikke forberede sig på det syn, der venter dem, når de redder mennesker i nød på Middelhavet. Vi er ombord på tre redningsskibe, hvor vi siden maj måned har reddet over 15.000 mennesker. Vores læge Simon Bryant fortæller her om sine oplevelser under en af vores mange søge- og redningsmissioner på skibet MY Phoenix.

Han og resten af mandskabet er på vej tilbage til redningszonen ud for Libyens kyst efter at have sat over 400 mennesker af i det sydlige Italien efter den hidtidige længste og vanskeligste overfart. En intens dag, efterfulgt af en lang og træg tur nordpå, men det er en helt anden historie.

”Nogle af os er ret ødelagte oven på den lange dag, men det handler ikke om os, og vi skal nok komme os”.

Mellem levende og døde

Om morgenen den 25. august brugte den svenske kystvagt to små, men kraftfulde redningsbåde til at stabilisere et træskib, der bar over 450 mennesker, ved at lægge til mod svenskernes store redningsfartøj, Poseidon. Kystvagten tog imod vores tilbud om lægehjælp.

”Det var et frygteligt syn, der mødte os ombord: Nogle af passagerne var kommet alvorligt til skade, og andre var døde”.

Flygtninge og migranterne dør i disse træbåde af giftige dampe fra brændstof, olie og udstødning fra motoren, nogle gange kombineret med hedeslag, dehydrering og det fysiske pres fra mængden af mennesker, der bevæger sig i takt med båden i bølgerne. Andre drukner, fanget i en lækende eller væltet båd, eller fordi de kan ikke svømme”.

Koblede følelserne fra

”Sygeplejersken Mary Jo og jeg sejlede hurtigt over fra MY Phoenix i en oppustelig båd med afstivede sider og gik om bord på det endnu bemandede træskib. Derfra kæmpede vi os over en smal planke op på Poseidons dæk, hvor vi blev mødt af redningsfolk i færd med at tilse tre eller fire mennesker. Først vurdering var, at det var nødvendigt at bære disse mennesker om bord, men de var tydeligvis ved bevidsthed og ved at komme sig.

Mine tanker vendte sig omgående mod dem, der stadig befandt sig under træskibets dæk. Jeg kravlede hurtigt igennem den smalle lem bagud på skibet. Der var tilstrækkeligt meget lys fra de små luger og min lampe, til at jeg kunne se den frygtelige mængde af døde kroppe. Her tog min erfaring over, og jeg koblede følelserne fra, mens adrenalinen susede rundt i kroppen. Mens jeg bevægede mig fremad, undersøgte jeg hurtigt alle de kroppe, der var over vandstanden på bunden af skibet, for tegn på liv. De var alle døde”.

Stadig i live

”Oppe foran havde nogen ledt en højtryksluftslange igennem en luge for at rense luften, og slangen hissede og bevægede sig, som var den besat. En lille rygsæk bestående af to ilt-tanke og et mundstykke lå i bunden af skibet, så området måtte allerede være blevet undersøgt af redningsfolk. Mary Jo sænkede sig ned gennem lemmen for at hjælpe mig. Vi undersøgte resten af området, men forgæves, og kravlede tilbage op i dagslyset.

Stort set alle havde bevæget sig over gangplanken til Poseidon, men omkring lemmen lå fire livløse kroppe. For de tre af dem var det tydeligvis for sent, men den fjerde trak stadig vejret. Han reagerede ikke, da jeg lagde slangen med ilt ind i hans mund. Vi fik pumpet ilt i ham og etableret kontakt med vores team på MY Phoenix”.

Kæmpede for patient

”Jeg spurgte sammenbidt en hjælpsom svensker, om hvorvidt de lægelige ressourcer på Poseidon ville være tilstrækkelige og fik så oplyst over radioen, at der var behov for assistance på den nærliggende italienske flådes fregat Grecale. Vores patient trak stadig vejret, men var dybt bevidstløs og reagerede ikke på nogen stimuli.

Hans lunger var åbenlyst beskadigede, og giften i hans krop betød, at han var i fare for, at tilstanden blev forværret. Vi spændte ham fast på en bære og transporterede ham tilbage til Phoenix for at få lagt iltkateter inden evakueringen med helikopter til den lille italienske ø Lampedusa.

Da der ikke var behov for at ordinere medicin, førte jeg en slange ned i hans talerør, hvorefter vi sugede store mængder af slim op, hvilket forbedrede hans vejtrækning en smule. En hurtig redningsbåd fra Grecale lagde til langs MY Phoenix, og vi forlod båden.

Endnu en båd i nød

”Den ene hændelse fulgte den anden, så alt imens mine kollegaer havde travlt med at overføre hundredvis af mennesker fra endnu en overfyldt træbåd, dukkede en gummibåd med alt for mange mennesker pludselig op. Hvordan får denne galskab en ende?”

Under sejlturen i Grecales hurtige redningsbåd lænede jeg mig ind over den bevidstløse mand og fortalte ham, at han ikke var alene, og at vi gjorde alt, hvad der stod i vores magt, for at hjælpe ham. Jeg slapper først af, når der ikke er mere, jeg kan gøre. Hvis jeg var i samme situation, ville jeg ønske, at der var en, der talte til mig. Så det var, hvad jeg gjorde.

Sømændene på Grecale hejste redningsbåden med os alle ombord ved hjælp af en kraftfuld kran de 10 meter op til dækket. På bagbordets helikopterområde havde mandskabet travlt med at fylde brændstof på helikopteren og gøre den klar til den lange tur over vandet til Lampedusa.

Jeg gennemgik omhyggeligt medicin og proceduren for Grecales læge, som skulle flyve med patienten. Den efterfølgende morgen fik jeg til min store lettelse at vide, at de var nået helskindet frem”.

Opgav at tælle de døde

"Det er underligt, men jeg husker ikke meget af, hvad der gik igennem hovedet på mig på den første træbåd, udover at sikkerheden for vores ansatte var vigtig, samtidig med at vi så hurtigt som muligt skulle lokalisere de mennesker, der stadig måtte være i live.

Til at starte med talte jeg kroppene, som jeg tilså dem, men opgav hurtigt, da det alligevel ikke ville gøre nogen forskel. Senere skar svenskerne dækket op med en motorsav og afdækkede 52 lig.

Da jeg efterfølgende så et billede derfra, var jeg overrasket over at se en lille kabinelignende konstruktion på træbådens dæk meget tæt på, hvor vi fandt den overlevende passager. Jeg kan overhovedet ikke erindre at have set sådan en konstruktion.

Resten af dagen var for hektisk til, at der var tid til at tænke over begivenhederne. Det var der først tid til langt senere. Efter at vi overlod vores patient med iltkateteret i gode hænder hos Grecales læge, blev jeg tilkaldt for at tilse endnu en bevidstløs person ombord på den anden træbåd.

Manden viste sig at have det fint, og da jeg forlod ham, var han i stand til at tale. Jeg vendte tilbage til Grecale, da deres læge var på helikoptermission for at tilse de mennesker, der blev reddet fra gummibåden. Alle var i en relativt god tilstand".

Vi skal se dem som mennesker

"En dag, to træbåde, én gummibåd, én helikopter evakuering, over tusinde mennesker reddet af 3 skibe og 52 meningsløst døde. Samarbejdet og indsatsen er imponerende, men søge- og redningsmissioner er ikke en holdbar løsning på den absurde og forfærdelige situation i Middelhavet. Krisen, denne exodus, af migranter, flygtninge, mennesker på flugt eller hvad vi så end vælger at kalde dem.

Det gør ingen forskel, hvad vi kalder dem. Hvad der derimod ville gøre en forskel er at finde en måde, hvorpå de i sikkerhed kan søge asyl. Dødsfælder til havs er en vederstyggelighed, som mange mennesker og politikere kan holdes ansvarlige for.

Senere hen blev jeg spurgt af en journalist om den afdødes nationalitet med den bemærkning, at det ofte er mennesker fra Afrika syd for Sahara, som ender under dækket på disse både. Jeg følte et glimt af vrede inde i mig over spørgsmålet og uretfærdigheden i det.

"De var mennesker, slet og ret", formåede jeg at svare, "og deres nationalitet er underordnet".

Sådan hjælper vi flygtninge og migranter i Europa

Synes godt om 2 personer synes godt om dette. Vær den første af vennerne.